

A színész színdarabjai

(Sipos Géza felv.)

Két öreg munkásember, Annuska és Bertalan sakkozik a színpadi szoba-konyhás lakásban. Nyugdíjas szomszédok. Játszanak és beszélgetnek. Életükről, gyerekeikről. Magáragyagotottságuk, magányosságuk elől menekülnek a mindennapi sakkjátszmákba. Zsörtölődnek, veszekednek is közben. A társasjáték mindig ad vitára okot. Annuska — akinek szerepét vendégként Gobbi Hilda vállalta el — ráadásul nem is egészséges. Műtét előtt áll.

Hétköznapi gondokról szól Kaló Flórián színdarabja, a *Mai történet*, melynek március 27-én lesz a premierje.

Benedek Árpád, a rendező, a darab lényegét igyekszik megvilágítani, nevezetesen azt, hogy hogyan is bánunk mi itt és most az öregjeinkkel. A cselekményt úgy hangszereli, hogy jól érvényesüljön az az írói szándék, mely szerint a tragikusnak látszó részeket mindig feloldja a humor, az ironia — olykor a könnyes kacagás.

A darab írójának, Kaló Flóriánnak két darabját játsszák ebben a hónapban. Az egyiknek a békéscsabai Jókai Színházban már megvolt a premierje; a darab címe: *Négyen éjfélkor*. Kaló nem csodálkozott azon a kérdésen, hogy melyik műfajt érzi inkább a sajátjának: az írást vagy a színészetet?

— Mind a kettőt egyformán. Nem most kezdtem írni, hanem már hosszú évekket ezelőtt. Egyszer megpróbáltam, úgy éreztem, bírom erővel, de csak most alakult úgy, hogy színpadra is került az, amit közölni akartam. Valójában persze soha nem szerettem annyira a színészetet és a színészeket, mint éppen most. Az írásaim színrevitele még közelebb hozott a színház világához. Tudom, intellektuális színészek tartanak, magam is annak vallom magam, de ennek ellenére nem rokonszenvezem az úgynevezett intellektuális színdarabjaim nem szimbólumokkal fejezik ki mondanómat, hanem a természetes, kemény életet igyekszem ábrázolni. Egyébként hiszek abban, hogy az írás és a színészi játék nemcsak megfér egymással, de ki is egészíti egymást. A színész ugyanis íróként is színpadi helyzetekben, színpadképekben gondolkodik, önmön helyzetéből tudja, hogy mi „áll meg” a színpadon.

— Ön szerint tehát a két műfaj — az írás és az interpretálás — közeli rokonságban áll egymással.

— Feltétlenül. Mégpedig annyiban, hogy mind a kettő önkifejezési eszköz, csupán az a különbség, hogy színészként nem mindig adódik alkalom arra, hogy elmondhassam azt, amit esetleg csak én veszek észre az életben, amit én gondolok az egyes jelenésekkel kapcsolatban. Egyébként bármilyen furcsán is hangzik, én mind a két műfajt ösztönösen művelem.

— Egyenrangúnak tartja a két kifejezési módot?

— Nem, az írást sokkal nagyobb, összetettebb problémának érzem. Ha írok, akkor minden tőlem függ, szinte az egész világot megírhatom — feltéve, ha van hozzá tehetségem. A színészek kevesebb a lehetősége, hiszen az egésznek csupán egy kis részét va-

NÉGYEN ÉJFÉL KOR. Fodor Zsóka, Cserényi Béla, Ács Gyula és Felkai Eszter a komédia egyik jelenetében

lósíthatja meg. A színészet társasjáték, meghatározott szabályokkal. A színész a közösség egy láncszeme. Az író magányos alkat, akinek írás közben csupán a papír és a toll a társa. Boldognak és szerencsésnek tartom magamat, hogy mind a két műfajt művelhetem.

— A József Attila Színház színészei hogyan fogadták, hogy egy kollégájuk darabjában kell színpadra lépniük?

— Bevallom, nagyon féltem a „reagálástól”, de nagy szeretettel fogadták munkámat, lelkesen próbálnak, s

úgy érzem, komolyan szurkolnak a sikerért, már csak azon az alapon is, hogy hiszen a „mi gyerekeink”-ről van szó. Egyébként Békéscsabán, ahol egyetlen kollégát sem ismertem személyesen, ugyancsak örültek annak, hogy színész által írt darabban játszhattak.

— Mit vár a bemutatóktól?

— Örülnék, ha színpadi szövegeim legalább olyan jól képviselnének engem, mint ahogy én színészként szolgáltam a drámairodalommal...

Körmen di Judit